
Η Τραγωδία του εξεγερμένου ανθρώπου

Λίτσα Φρυδά

18/05/2019

Έπειτα από ένα πολύμηνο εργαστήριο πάνω στην αρχαία Τραγωδία, την Τετάρτη 8 Μαΐου, η ομάδα Σημείο Μηδέν έκανε την πρεμιέρα της παράστασης του έργου του Σοφοκλή *Αντιγόνη*, σε σκηνοθεσία Σάββα Στρούμπου, στο θέατρο Άττις.

Η παράσταση της *Αντιγόνης* ακολουθεί μια άλλη σπουδαία παράσταση της ομάδας, το *Περιμένοντας τον Γκοντό*, του Μπέκετ. Τα δύο έργα βρίσκονται σε σύνδεση, μας είπε σε συνομιλία μας μετά την παράσταση ο σκηνοθέτης, καθώς και στα δύο έργα είναι κύριο το ερώτημα «τι είναι τραγικό σήμερα που βρισκόμαστε σε έναν κόσμο μετάβασης, όπου η κρίση είναι καθολική σε όλα τα επίπεδα». Που είναι η κρίση του ανθρώπινου μέσα στον άνθρωπο και υπάρχει μια διαρκής αναζήτηση των ορίων και του μέτρου. Το πέρασμα από το ένα έργο στο άλλο είναι ένα πέρασμα «από την τραγωδία της προσδοκίας στην τραγωδία της πράξης».

Ο σκηνοθέτης δεν είδε στην *Αντιγόνη* μια ταφική τραγωδία, αλλά μια τραγωδία για την διεκδίκηση της ζωής. Μιας ζωής, ατομικά και συλλογικά, που αξίζει να την ζήσει κανείς.

Προσέγγισε το έργο ως «αστερισμό τραγωδιών μέσα στην τραγωδία», βασιζόμενο σε οκτώ πυλώνες που αντιστοιχούν σε διαφορετικές στάσεις των χαρακτήρων και του χορού πάνω στο ίδιο συμβάν. Η *Αντιγόνη* είναι η τραγωδία του εξεγερμένου ανθρώπου, επισημαίνει ο Σ. Στρούμπου για να μείνουμε σε έναν μόνο από αυτούς. Ξεκινά από κάτι που είναι βαθιά προσωπικό, ως ανάγκη και επιθυμία: την ταφή του αδελφού της. Αλλά με γεωμετρική πρόοδο, η προσωπική αυτή πράξη αποκτά πολιτικά χαρακτηριστικά, γίνεται βιοπολιτική με την έννοια ότι διαπερνάει όλο το φάσμα της ζωής και απαντάει στο αγωνιώδες ερώτημα: «Προς τι ο άνθρωπος;».

Σε έναν απόλυτα γυμνό σκηνικό χώρο, 7 ξεχωριστοί, νέοι σε ηλικία ηθοποιοί, καταβυθίζονται μέσα στην ανθρώπινη ύπαρξη, με όλες της τις αντιφάσεις, και αναδύονται ξεδιπλώνοντας τα πλούσια εκφραστικά τους μέσα, συγκινούμενοι και συγκινούντες τους θεατές. Γιατί «το τραγικό υλικό δεν ερμηνεύεται, φέρεται στο σώμα», λέει ο Σ. Στρούμπος, που έχει ως μεθοδολογικό υπόβαθρο της δουλειάς του τη μέθοδο Τερζόπουλου η οποία προτάσσει στο επίκεντρο της δημιουργικής διαδικασίας τον ηθοποιό ως δημιουργό, που με το σώμα και τη φωνή του μόνο, ως άτομο και ως συλλογικότητα, προσπαθεί να ρίξει φως στο ουσιώδες, σε μια αγωνιώδη και διαρκή προσπάθεια εύρεσης του μέτρου.

Στην ίδια κατεύθυνση με την σκηνοθετική γραμμή βρίσκεται και η τολμηρή μετάφραση του Δημήτρη Δημητριάδη, που μεταφέρει την πύκνωση του αρχαιοελληνικού ποιητικού λόγου στα νέα ελληνικά. Η εξαιρετική μουσική του Λεωνίδα Μαριδάκη και οι λειτουργικοί φωτισμοί του Κώστα Μπεθάνη μαζί με τη μουσική της φωνής και τις κινήσεις των σωμάτων των ηθοποιών συγκροτούν τον σκηνικό χρονοχρόνο.

Η «Αντιγόνη» θα περιοδεύσει το καλοκαίρι και το Σεπτέμβριο σε Θεσσαλονίκη, Δωδώνη, Κατερίνη, Κρήτη, Ηλιούπολη, Ελευσίνα και Χαλάνδρι και τον Νοέμβριο θα επαναληφθεί στο θέατρο Άττις.